

XX-3256-AB

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April / May – 2003

Home Science : Paper - VIII

**1 - Home Science Education & Communication
(New Course)**

**2 - Home Science Extension Optional Paper to
Dissetation (Old Course)**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

**1 - Home Science Education & Communication
(New Course)**

૧ અભ્યાસક્રમ એટલે શું ? અભ્યાસક્રમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી અભ્યાસક્રમ રચનામાં શૈક્ષણિક હેતુઓ તથા શૈક્ષણિક અનુભવોનું મહત્ત્વ ચર્ચો.

અથવા

૧ અભ્યાસક્રમ સંરચનાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી અભ્યાસક્રમ સંરચનાનાં પગથિયાં ચર્ચો.

૨ 'માપન' અને 'મૂલ્યાંકન'નો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, શૈક્ષણિક પ્રક્રિયામાં મૂલ્યાંકનની અગત્ય તથા મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા વિષે માહિતી આપો.

અથવા

૨ મૂલ્યાંકન માટેની નીચેની ટેકનિકની ઉપયોગિતા તેમજ તેમની પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો :
(૧) નિબંધલક્ષી પ્રશ્નો
(૨) હેતુલક્ષી કસોટીઓ.

૩ ગૃહવિજ્ઞાનની સંસ્થાના સફળ સંચાલન વિષે વિસ્તૃત માહિતી આપો.

અથવા

૩ ગૃહવિજ્ઞાનના અધ્યાપકનું વ્યાવસાયિક મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરશો ? ગૃહવિજ્ઞાનના શિક્ષકો માટે પ્રિ-સર્વિસ તાલીમનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૪ પ્રત્યાયનનો અર્થ અને મહત્ત્વ સમજાવો. પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા વિગતવાર ચર્ચો.

અથવા

૪ પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયાને અસર કરતાં પરિબલો ટૂંકમાં જણાવી પ્રત્યાયનની આધુનિક પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

XX-3256-AB]

1

[Contd..

- ૫ અવૈધિક શિક્ષણની સંકલ્પના અને ફિલસૂફી સ્પષ્ટ કરી વર્તમાન અવૈધિક શિક્ષણના કાર્યક્રમો વિષે ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૫ સમુદાયવિકાસ યોજના એટલે શું ? સમુદાયવિકાસ યોજનાનું મહત્ત્વ જણાવી અવૈધિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કેવી રીતે કરશો તે સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

- 1 What is curriculum ? Clarify the concept of curriculum. Discuss the importance of educational objectives and learning experiences in curriculum building.

OR

- 1 Clarify the meaning of curriculum development. Discuss the steps of curriculum development.
- 2 Clarify the meaning of 'Measurement' and 'Evaluation'. Give information about the importance of Evaluation and the process of evaluation.

OR

- 2 Discuss the undermentioned evaluation technique with the reference of it's use and process :
- (1) Essay type questions
(2) Objective tests.
- 3 Give information in detail about the successful administration of Home Science Institution.

OR

- 3 How will you do the professional evaluation of a Home Science teacher ? Explain the importance of pre-service training of Home Science teacher.
- 4 Explain the concept and importance of communication. Discuss in detail about the process of communication.

OR

- 4 State in short about the factors affecting communication process. Discuss the modern methods of communication.

- 5 Clarify the concept and philosophy of Non-formal education. Discuss the present non-formal education programmes.

OR

- 5 What is community development programme ? State its importance. Explain the programme planning in non-formal education.

2 - Home Science Extension Optional Paper to Dissetation (Old Course)

સૂચના : બધા પ્રશ્નો સમાન ગુણ ધરાવે છે.

- ૧ વિસ્તરણ શિક્ષણ એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ જણાવી, કોઈ પણ બે શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૧ વિસ્તરણ શિક્ષણના વિભિન્ન અભિગમો વિસ્તારથી સમજાવો.

- ૨ વિસ્તરણ શિક્ષણ માટેની પદ્ધતિની પસંદગી અને ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો ?

અથવા

- ૨ વિસ્તરણ શિક્ષણ માટે વિસ્તરણ કાર્યકર્તાની ભૂમિકા સમજાવો.

- ૩ સામુદાયિક વિકાસનો અર્થ, હેતુઓ અને ઈતિહાસ ચર્ચો.

અથવા

- ૩ સામુદાયિક વિકાસ માટેના કાર્યક્રમોમાં વિશિષ્ટ કાર્યક્રમોની માહિતી આપો.

- ૪ વિસ્તરણ શિક્ષણમાં નીચેનાં સાધનોનો ફાળો સમજાવો :

(૧) રેડિયો

(૨) ટી.વી.

અથવા

- ૪ શીખવું એટલે શું ? શીખવાના સિદ્ધાંતો વર્ણવો.

- ૫ મૂલ્યાંકનનો અર્થ અને વિવિધ વિસ્તરણ શિક્ષણ પદ્ધતિઓનું મૂલ્યાંકન વર્ણવો.

અથવા

- ૫ સામુદાયિક સંચારનું ક્ષેત્ર અને કાર્યો વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

- 1** What is extension education ? State its importance. Explain any two teaching methods of Home-Science Extension Education.

OR

- 1** Explain different approaches for extension education.
- 2** Explain how will you select and use the methods of teaching for extension education.

OR

- 2** Explain the role of extension worker of extension education.
- 3** Explain about meaning, objective and history of community development.

OR

- 3** Give information about special programme related to community development.
- 4** Discuss the role of following teaching aids in extension education :
- (1) Radio
 - (2) Television.

OR

- 4** What is learning ? Explain the principle of learning.
- 5** What is evaluation ? Explain evaluation of various extension teaching methods.

OR

- 5** Explain the scope and functions of community communication.